

Filozofia w psychoterapii - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Filozofia w psychoterapii
Kod przedmiotu	08.1-WH-CDP-FWP
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Coaching i doradztwo filozoficzne
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr Barbara Czardybon

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

- uzupełnienie wiedzy z zakresu psychologii o filozoficzne źródła i inspiracje wybranych koncepcji uznanych polskich i zagranicznych psychoterapeutów oraz ukazanie znaczenia refleksji filozoficznej na gruncie psychoterapii,
- zapoznanie z wybranymi problemami filozofii psychoterapii,
- rozwinięcie umiejętności problematyzacji treści z zakresu psychopatologii zgodnie z porządkiem płaszczyzn refleksji filozoficznej,
- wypracowanie postawy tolerancji i szacunku wobec poglądów innych uczestników zajęć.

Wymagania wstępne

Brak.

Zakres tematyczny

- **Wstęp:** Użyteczność filozofii dla praktyki psychoterapeutycznej według Ludwika Fineltaina. Pojęcie psychoterapii filozoficznej; charakter postępowania mentaloterapeutycznego. Neutralność/pozytywność/negatywność interpretowanych doświadczeń. Psychiatria a hermeneutyka. Trudności wyznaczenia kryteriów choroby psychicznej. Urojenia jako forma solipsyzmu.
- **Społeczno-kulturowa neopsychoanaliza:** Polemika Ericha Fromma z biologizmem w psychoanalizie Zygmunta Freuda. Fromm i teoria osobowości autorytarnej (sadosmachistycznej).
- **Analityczna teoria Carla Gustava Junga:** Filozoficzny rodowód myśli Junga. Jungowska psychologia religii jako pierwotny system psychoterapeutyczny. Zjawisko przeniesienia i przeciwprzeniesienia w psychoterapii analitycznej.
- **Psychoterapia humanistyczna i egzystencjalna:**
 - Teoria fenomenologiczna i podejście niedyrektywne C. Rogersa.
 - Fritz Perls i filozoficzne podstawy psychoterapii Gestalt: uwarunkowania ontologiczne, epistemologiczne, metodologiczne, antropologiczne i etyczne.
 - Podstawowe troski egzystencjalne (dane doświadczenia) według Irvina Yaloma.
 - Problem psychoterapii w *Allgemeine Psychopathologie* Relacja terapeutyczna w ujęciu egzystencjalnym.
 - Kliniczne zastosowanie logoterapii Viktora E. Frankla.
- **Teorie osobowości polskich psychiatrów-filozofów:**
 - Teoria dezintegracji pozytywnej Kazimierza Dąbrowskiego. Zdrowie psychiczne jako dynamiczny proces psychiczny; choroba jako stan wyłączenia się jednostki z procesu transgresji. Pięć etapów rozwoju i główne wskaźniki rozwoju osobowego według Dąbrowskiego.
 - Teoria metabolizmu informacyjnego Antoniego Kępińskiego. Istota psychiatrii aksjologicznej. Swoistość badania psychiatrycznego. Idealna relacja psychiatry – pacjent jako synteza poznania przyrodniczego i humanistycznego. Psychoterapia jako integralna część psychiatrii. Schizofrenia i melancholia – filozoficzne aspekty koncepcji zaburzeń psychicznych Kępińskiego.
- **Najnowsze spory w filozofii psychoterapii.**

Metody kształcenia

analiza tekstów, dyskusja dydaktyczna, praca w parach i grupach, film i prezentacja multimedialna.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna podstawową terminologię, źródła, koncepcje i metodologiczne podstawy doradztwa filozoficznego i coachingu	• KF1_W10	• dyskusja • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne	• Ćwiczenia
zna metody interpretacji tekstu filozoficznego lub psychologicznego	• KF1_W11	• dyskusja • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne	• Ćwiczenia
analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia. Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną i psychologiczną	• KF1_U03	• dyskusja • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne	• Ćwiczenia
zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	• KF1_K01	• dyskusja	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Obecność i aktywność na zajęciach, zakładająca znajomość literatury przedmiotu i systematyczne przygotowywanie się do zajęć; pozytywnie oceniona rozmowa sprawdzająca przyswojenie treści zakładanych w programie kształcenia.

Ocena końcowa to średnia z oceny określonej przez punkty zdobyte przez Studenta w trakcie obserwacji ciągłej jego aktywności podczas zajęć, a także oceny odpowiedzi podczas zaliczenia ustnego (podstawą rozmowy zaliczeniowej jest wybrana przez Studenta jedna pozycja książkowa z literatury uzupełniającej, a także terminowe dostarczenie konspektu – wyciągu z tej pracy).

Literatura podstawowa

(wybrane fragmenty – ustalane na bieżąco w trakcie trwania semestru):

1. Dąbrowski K., *Dezintegracja pozytywna*, Warszawa 1979.
2. Frankl V. E., *Homo patiens*, tłum. Z. Jaroszewski, R. Czernecki, Warszawa 1998, wyd. 4.
3. Fromm E., *Rewizja psychoanalizy*, tłum. R. Saciuk, Kraków 2015.
4. Jaspers K., *Filozofia egzystencji. Wybór pism*, (wyb.) S. Tyrowicz, tłum. D. Lachowska, A. Wołkowicz, Warszawa 1990.
5. Jung C. G., *Praktyka psychoterapii. Przyczynki do problematyki psychoterapii i do psychologii przeniesienia*, tłum. R. Reszke, Warszawa 2010.
6. Jung C. G., *Typy psychologiczne*, tłum. R. Reszke, Warszawa 2013.
7. Kapusta A., *Szaleństwo i metoda. Granice rozumienia w filozofii i psychiatrii*
8. Kępiński A., *Melancholia*, Kraków 2014.
9. Kępiński A., *Schizofrenia*, Kraków 2012.
10. Mellibruda J., *Siedem ścieżek integracji psychoterapii. Ślady dziecięcych traum i toksycznych relacji jako wyzwanie*, Warszawa 2011.
11. Ostasz L., *Psychoterapia filozoficzna. O usprawnianiu rozumu i leczeniu psychiki*, Warszawa 2011, wyd. 2.
12. Paruzel-Czachura M., *Między psychologią, psychoterapią i filozofią praktyczną. Poszukiwanie autentycznego życia w nurcie Gestalt*, Katowice – Sopot 2015.
13. Rogers C. R., *O stawianiu się osobą. Poglądy terapeuty na psychoterapię*, tłum. M. Karpiński, Poznań 2002.
14. Rogers C. R., *Terapia nastawiona na klienta. Grupy spotkaniowe*, tłum. A. Dodziuk, E. Knoll, Wrocław 1991.
15. Yalom I. D., *Psychoterapia egzystencjalna*
16. Żelazny M., *Filozofia i psychologia egzystencjalna*, Toruń 2011.

Literatura uzupełniająca

1. Deurzen E., van, *Psychoterapia a poszukiwanie szczęścia*, tłum. A. Wilkin-Day, Warszawa 2010.
2. Frankl V. E., *Człowiek w poszukiwaniu sensu*, tłum. A. Wolnicka, Warszawa 2015.
3. Fromm E., *Anatomia ludzkiej destrukcyjności*, tłum. J. Karłowski, Poznań 2008, wyd. 2.
4. Fromm E., *O byciu człowiekiem*, tłum. M. Barski, Ł. Kozak, Kraków 2017.
5. Fromm E., *O sztuce słuchania. Terapeutyczne aspekty psychoanalizy*, tłum. R. Saciuk, T. Rzepa, Warszawa 2006, wyd. 4.
6. Fromm E., *Patologia normalności. Przyczynek do nauki o człowieku*, tłum. S. Baranowski, R. Palusiński, Kraków 2016, wyd. 2.
7. Fromm E., *Ucieczka od wolności*, tłum. A. Ziemilski, O. Ziemilska, Warszawa 2008, wyd. 13.
8. Fromm E., Suzuki D. T., Martino R., de, *Buddyzm zen i psychoanaliza*, tłum. M. Macko, Poznań 2011, wyd. 2.
9. Jung C. G., *Archetypy i symbole*, tłum. J. Prokopiuk, Warszawa – Kraków 1993, wyd. 3.
10. Jung C. G., *O psychologii i patologii tak zwanych zjawisk tajemnych*, tłum. E. Sadowska, Warszawa 1991.
11. Jung C. G., *Symbole przemiany. Analiza preludeum do schizofrenii*, tłum. R. Reszke, Warszawa 2012.
12. Kępiński A., *Lęk*, Kraków 2012.
13. Kępiński A., *Podstawowe zagadnienia współczesnej psychiatrii*, Kraków 2003.
14. Kępiński A., *Poznanie chorego*, Kraków 2013.
15. Kępiński A., *Psychopatie*, Kraków 2013.
16. Kępiński A., *Psychopatologia nerwic*, Kraków 2002.
17. Kępiński A., *Z psychopatologii życia seksualnego*, Kraków 2003.
18. Murawski K., *Jaźń i sumienie. Filozoficzne zagadnienia rozwoju duchowego człowieka w pracach Carla Gustawa Junga i Antoniego Kępińskiego*, Wrocław 1983.
19. Opoczyńska M., *Kim jestem? Doświadczenie choroby psychicznej a stawianie się sobą*, Kraków 2002, wyd. 2.
20. Popielski K., *Noo-logoterapia. Elementy wprowadzenia*, Lublin – Kielce 2004.
21. Rogers C. R., *Sposób bycia*, tłum. M. Karpiński, Poznań 2002.

22. *Wprowadzenie do psychologii egzystencjalnej*, (red.) M. Opoczyńska, Kraków 1999.
23. Yalom I. D., *Kat miłości i inne opowieści psychoterapeutyczne dla wszystkich, którzy kiedykolwiek brali udział w terapii po którejkolwiek ze stron*, Warszawa 2000.
24. Yalom I. D., *Kuracja według Schopenhauera*, tłum. A. Tanalska-Dulęba, Warszawa 2006.
25. Żelazny M., *Jaspersowska wizja psychoterapii*, „Studia z Historii Filozofii” 2010, nr 1, s. 119–134.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Dariusz Sagan (ostatnia modyfikacja: 22-04-2021 15:17)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ